

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/448/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413200460
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Cabadajová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5413200460.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dagmar Cabadajovej a členov senátu JUDr. Miroslava Jamricha a JUDr. Gabriely Veselovej, v právnej veci navrhovateľky: E. Q., rod. K. nar. XX.XX.XXXX, bytom O. č. XXX, zastúpená Mgr. Martinom Alušicom, advokátom so sídlom v L., ul. W. č. X/A, proti odporcovi: Z. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom O. č. XXX, adresa na doručovanie G., ul. J. G. G. XXXX/XX, o zaplatenie 3.527,61 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľky a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č. k. 6C/29/2013-95 zo dňa 28. jún 2013, takto

rozhodol:

Krajský súd rozsudok okresného súdu v časti výroku, ktorým bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 1.204,56 eur s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 258,12 eur od 9.9.2010 do zaplatenia s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 860,40 eur od 13.9.2012 do zaplatenia a s 8,75% úrokom z omeškania ročne zo sumy 86,04 eur od 18.4.2013 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšnej časti návrh zamietol a odporcovi náhradu trov konania nepriznal, p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním ponecháva n e d o t k n u t ý.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 1.204,56 eur s 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 258,12 eur od 09.09.2010 do zaplatenia, s 8,75% úrokom z omeškania ročne zo sumy 860,40 eur od 13.09.2012 do zaplatenia a s 8,75% úrokom z omeškania ročne zo sumy 86,04 eur od 18.04.2013 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Konanie v časti o zaplatenie sumy 172,08 eur a 9% úroku z omeškania ročne zo sumy 1.806,82 eur od 19.08.2009 do zaplatenia zastavil. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Z vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že účastníci konania dňa 02.01.2002 podpísali Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 503/3335/2001, ktorej druhou zmluvnou stranou bol Štátny fond rozvoja bývania so sídlom v Bratislave (zmluva na čl. 8 až 11 spisu). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie podpory z prostriedkov fondu vo forme úveru vo výške 570.000,- Sk na účel stavby rodinného domu vo O. pri základnej úrokovej sadzbe 3,6% a dobe splatnosti 30 rokov. Prvá až 359 splátka je vo výške 2.592,- Sk. Zmluva o poskytnutí podpory nezakotvuje solidaritu dlžníkov, t.j. neobsahuje záväzok navrhovateľky a odporcu, že majú dlh plniť spoločne a nerozdielne, preto ide o povinnosť delenú a ich podiely na dlhu sú rovnaké. Tento záver platí bez ohľadu na to, či sú dlžníkmi manželia a či ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov trvá. Predmetnú zmluvu o poskytnutí podpory účastníci konania uzavreli počas trvania manželstva a trvania bezpodielového

spoluvlastníctva manželov. Manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené dňom 26.07.2006, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok tamojšieho súdu o rozvode ich manželstva, č. k. 5C/9/2006-93 zo dňa 29.05.2006. Rozsudkom tamojšieho súdu č. k. 9C 449/95 zo dňa 30.05.1995 bolo síce bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania zrušené, avšak tento rozsudok nadobudol právoplatnosť až po rozvode ich manželstva, nie ako je uvedené v žalobnom návrhu (12.06.1995). K zániku bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania došlo až právoplatnosťou rozvodu ich manželstva, t.j. dňom 26.07.2006. Navrhovateľka si žalobným návrhom uplatňuje zaplatenie polovice splátok úveru, ktoré zaplatila podľa zmluvy o poskytnutí podpory v čase od 05.08.2006 do 31.12.2012 a ide o 74 splátok po 86,04 eur, čo spolu predstavuje 6.366,96 eur a polovica z tejto sumy predstavuje 3.183,48 eur. Pokiaľ sa žalobou po späťvzati uplatňuje zaplatenie sumy 3.355,53 eur, tak ide o chybu v počítaní (viď prednes jej zástupcu na pojednávaní dňa 19.06.2013). Keďže navrhovateľka ohľadne sumy, ktorou si uplatňuje viac v dôsledku chyby v počítaní návrh nezobrala späť, okresný súd vychádzal z toho, že žalovaná suma je 3.355,53 eur a skúmal jej dôvodnosť. Keďže k zániku BSM účastníkov konania došlo dňom 26.07.2006 a počas trvania BSM sa nemôže jeden z manželov úspešne domáhať proti druhému manželovi úplnej alebo čiastočnej úhrady toho, čo plnil pri obstarávaní bežných vecí týkajúcich sa spoločných vecí manželov voči iným osobám z peňazí v BSM (rozhodnutie NS ČSR z 27.09.1975, sp. zn. 1 Cz 62/1975, R 7/1977), okresný súd dospel k záveru, že úspešne sa navrhovateľka môže domáhať zaplatenia polovice splátok, ktoré uhradila za odporcu až počnúc splátkou, ktorá bola zaplatená po zániku BSM. Navrhovateľka po zániku BSM zaplatila splátky nasledovne: v roku 2006 päť splátok vo výške 2.592,- Sk, v roku 2007 dvanásť splátok po 2.592,- Sk, v roku 2008 dvanásť splátok po 2.592,- Sk, v roku 2009 desať splátok po 86,04 eur, v roku 2010 dvanásť splátok po 86,04 eur, v roku 2011 dvanásť splátok po 86,04 eur, v roku 2012 jedenásť splátok po 86,04 eur. Všetky uvedené zaplatené splátky v celkovom počte 74 predstavujú sumu 6.366,96 eur a polovica z tejto sumy predstavuje 3.183,48 eur. V predmetnej veci okresný súd žalobou uplatňovanú sumu z titulu polovice zaplatených splátok úveru, subsumoval pod ustanovenie § 454 Občianskeho zákonníka, keďže po zániku BSM účastníkov konania navrhovateľka nemohla uhrádzať splátky úveru zo spoločných prostriedkov, keď tieto už nevznikali. Podľa zmluvy o poskytnutí podpory mali účastníci konania splátky úveru platiť rovným dielom, čo po zániku BSM znamená, že navrhovateľka i odporca mali platiť splátky, každý vo výške jednej polovice, t.j. do 31.12.2008 mal každý z nich platiť 1.296,- Sk a od 01.01.2009 po 43,02 eur. Ak tak odporca nerobil a namiesto neho splátky v celej výške uhrádzala navrhovateľka, u odporcu vzniklo bezdôvodné obohatenie podľa § 454 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa posudzujú napr. požiadavky rozvedených manželov na splácanie náhrady za užívanie spoločného bytu po rozvode manželstva a obdobné spory. Odporca v rámci svojej obrany vzniesol námietku premlčania, ktorú bližšie nešpecifikoval, na základe čoho okresný súd vychádzal z toho, že táto smeruje voči celému žalovanému nároku. Keďže žalovaný nárok je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, premlčanie je namieste posudzovať podľa § 107 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľka získala vedomosť, že odporca sa jej úkor obohatil už okamihom zaplatenia tej ktorej konkrétnej splátky úveru. Dvojročná subjektívna premlčacia doba tak vo vzťahu ku každej splátke začala plynúť dňom zaplatenia každej splátky. Okresný súd poukázal aj na to, že dňa 18.08.2009 bol tamojšiemu súdu doručený návrh navrhovateľky na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k rodinnému domu súp. č. XXX na parcele č. 734/34 v Obci O., konanie bolo vedené pod sp. zn. 10C/40/2009. V petite návrhu však navrhovateľka zaplatenie peňažnej sumy z titulu ňou zaplatených splátok úveru nežiadala. Svoje právo tak neuplatnila riadnym návrhom na začatie konania a urobila tak až dňa 08.09.2010, kedy súdu v konaní sp. zn. 10C/40/2009 doručila zmenu návrhu, ktorou sa domáhala vydania rozsudku, ktorým bude odporcovi uložené zaplatiť sumu 2.452,10 eur z titulu zaplatených splátok úveru, ktorý vznikol na základe zmluvy o poskytnutí podpory č. 503/3335/2001 uzavretej so Štátnym fondom rozvoja bývania, ktoré špecifikovala tak, že ide o polovicu zo splátok, ktoré uhrádzala navrhovateľka zo svojich výlučných prostriedkov v období od januára 2006 do septembra 2010 (či. 268-269 spisu sp. zn. 10C/40/2009). Navrhovateľke podľa názoru okresného súdu vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1-ice zaplatených splátok, ktoré navrhovateľka uhrádzala po zániku BSM, teda počnúc splátkou zaplatenou dňa 05.08.2006. Premlčacia doba vo vzťahu k tejto splátke plynula dva roky a uplynula 05.08.2008. Skutočnosť, že dňa 08.09.2010 ju uplatnila riadne na súde, už nemohla spôsobiť spočívanie premlčacej doby, lebo táto už uplynula (spočívanie premlčacej doby by nespôsobilo ani navrhovateľkou uvádzané podanie zo dňa 18.08.2009). V tejto časti je nárok premlčaný a ide konkrétne o sumu 43,02 eur. Uvedené platí vo vzťahu k všetkým splátkam zaplateným v období od 05.09.2006 až 10.8.2007 (každá zaplatená vo výške 43,02 eur). Premlčacia doba vo vzťahu k splátke zaplatenej 05.10.2007 vo výške 43,02 eur plynula dva roky a uplynula 05.10.2009. Skutočnosť, že dňa 08.09.2010 ju uplatnila navrhovateľka riadne na súde, už nemohla spôsobiť spočívanie premlčacej doby, lebo táto už uplynula. V tejto časti je nárok premlčaný. Uvedené platí aj vo

vzťahu k splátkam zaplateným v období od 8.11.2007 do 22.8.2008 (každá vo výške 43,02 eur). Pokiaľ ide o splátku zaplatenú dňa 23.09.2008, týmto dňom začala plynúť premlčacia doba a uplynula by dňom 23.09.2010, avšak v tejto lehote, t.j. dňa 08.09.2010 bola riadne uplatnená na súde a premlčacia doba od 08.09.2010 až do dňa 26.09.2011, kedy tamojší súd v konaní č. k. 10C/40/2009 na pojednávaní dňa 26.09.2011 nepripustil zmenu návrhu navrhovateľky v tej časti, v ktorej sa domáhala i zaplata sumy 2.452,10 eur z titulu zaplatených splátok úveru podľa zmluvy o poskytnutí podpory č. 503/3335/2001, spočívala. Opätovne začala premlčacia doba plynúť 27.09.2011 a uplynula dňa 11.10.2011. Ak bol žalobný návrh podaný dňa 31.01.2013, stalo sa tak po uplynutí premlčacej doby. Okresný súd bol toho názoru, že v tejto časti je nárok premlčaný a ide konkrétne o sumu 43,02 eur. Rovnako sa uvedené vzťahuje aj na splátky zaplatené dňa 10.11.2008 vo výške 43,02 eur; 5.12.2008 vo výške 43,02 eur; dňa 29.12.2008 vo výške 43,02 eur; dňa 5.2.2009 vo výške 43,02 eur; 2 splátky zaplatené dňa 11.3.2009 vo výške 86,04 eur (2 x 43,02 eur); dňa 17.7.2009 vo výške 43,02 eur; dňa 5.8.2009 vo výške 43,02 eur; dňa 21.8.2009 vo výške 43,02 eur; dňa 5.9.2009 vo výške 43,02 eur; dňa 05.10.2009 vo výške 43,02 eur; dňa 05.11.2009 vo výške 43,02 eur; dňa 15.12.2009 vo výške 43,02 eur; dňa 14.1.2010 vo výške 43,02 eur; dňa 15.02.2010 vo výške 43,02 eur; dňa 15.3.2010 vo výške 43,02 eur. Pokiaľ ide o splátku zaplatenú dňa 15.04.2010, týmto dňom začala plynúť premlčacia doba a uplynula by dňom 15.04.2012, avšak v tejto lehote, t.j. dňa 08.09.2010 bola riadne uplatnená na súde a premlčacia doba od 08.09.2010 až do dňa 26.09.2011, kedy tamojší súd v konaní sp. zn. 10C/40/2009 na pojednávaní dňa 26.09.2011 nepripustil zmenu návrhu navrhovateľky v tej časti, v ktorej sa domáhala i zaplata sumy 2.452,10 eur z titulu zaplatených splátok úveru podľa zmluvy o poskytnutí podpory č. 503/3335/2001, spočívala. Opätovne začala premlčacia doba plynúť 27.09.2011 a uplynula by dňa 22.02.2013, avšak dňa 31.01.2013 bol podaný návrh a v tejto časti, konkrétne ide o sumu 43,02 eur, nárok nie je premlčaný. Pokiaľ ide o splátky zaplatené dňa 05.05.2010, 05.06.2010, 05.07.2010, 05.08.2010, 05.09.2010 platí pre ne totožný záver, že nárok ohľadne týchto splátok nie je premlčaný a konkrétne ide o sumu 215,10 eur (43,02 eur x 5). Pokiaľ ide o splátky zaplatené dňa 05.10.2010, 12.11.2010, 05.12.2010, 05.01.2011 vo vzťahu k nim premlčacia doba uplynula pred podaním žalobného návrhu dňa 31.01.2013, pričom ich premlčacia doba nespočívala, nakoľko návrhom na zmenu žaloby v konaní sp. zn. 10C/40/2009 zo dňa 08.09.2010 boli uplatnené len splátky zaplatené do septembra 2010. Premlčaný nárok z týchto splátok predstavuje spolu sumu 172,08 eur (43,02 eur x 4). V konaní sp. zn. 10C/40/2009 navrhovateľka na pojednávaní dňa 12.09.2012 doručila 2. návrh na zmenu žaloby (č.l. 568 spisu sp. zn. 10C/40/2009), ktorým žiadala zaplata sumy 3.441,60 eur z titulu zaplatených splátok úveru, ktorý vznikol na základe zmluvy o poskytnutí podpory uzavretej so Štátnym fondom rozvoja bývania. Podanie tohto 2. návrhu na zmenu žaloby podľa názoru okresného súdu nemohlo mať za následok prípadné ďalšie spočívanie premlčacej doby, keď navrhovateľke už bol z predchádzajúceho uznesenia súdu o nepripustení tejto zmeny návrhu zrejmý názor súdu, že tieto nároky nebudú predmetom konania č. k. 10C/40/2009. Napriek tomuto navrhovateľka nepodala po nepripustení prvého návrhu na zmenu žaloby samostatnú žalobu, ale sa v konaní 10C/40/2009 opätovne domáhala pripustenia zmeny návrhu. Žalobný návrh bol na tamojšom súde podaný 31.01.2013, splátky (resp. polovica z nich, na ktorú má navrhovateľka nárok), ktoré boli zaplatené dva roky spätne pred podaním návrhu premlčané nie sú. Konkrétne ide o všetkých jedenásť splátok zaplatených v roku 2012 a o jedenásť splátok v roku 2011 (okrem splátky zaplatenej dňa 05.01.2011). Spolu ide o 22 splátok po 86,04 eur, čo predstavuje sumu 1.892,88 eur a polovica z tejto sumy, na ktorú vznikol navrhovateľke nárok, ktorý nie je premlčaný, predstavuje sumu 946,44 eur. Okresný súd teda považoval za nepremlčaný nárok v celkovej sume 1.204,56 eur a vo zvyšnej časti návrh zamietol. Z dôvodu premlčania okresný súd návrh zamietol čo do sumy 1.978,92 eur (46 x 43,02 eur). Priznaná suma 1.204,56 eur a suma zamietnutá z dôvodu premlčania vo výške 1.978,92 eur spolu predstavujú sumu 3.183,48 eur, ktorá zodpovedá 74 násobku polovice zaplatených splátok v období od 05.08.2006 do 31.12.2012. Čo do rozdielu medzi sumou, ktorá mala byť správne žalovaná (3.183,48 eur) a žalovanou sumou (3.355,53 eur), ktorý rozdiel predstavuje sumu 172,05 eur, okresný súd návrh zamietol ako nedôvodný, keďže išlo o polovicu zo splátok, ktoré boli zaplatené počas trvania BSM. Navrhovateľka žiadala popri istine priznať aj úrok z omeškania. Keďže v danom prípade súd navrhovateľke priznal peňažný nárok titulom bezdôvodného obohatenia a pre toto nie je stanovená doba plnenia, splatnosť plnenia a omeškание s ním nastáva podľa § 563 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Vo vzťahu k polovici (nepremlčaných) splátok úveru zaplatených dňa 15.04.2010, 05.05.2010, 05.06.2010, 05.07.2010, 05.08.2010 a 05.09.2010, ktoré spolu predstavujú sumu 258,12 eur okresný súd priznal úrok z omeškania počnúc dňom 09.09.2010 z tohto dôvodu, že navrhovateľka na pojednávaní dňa 08.09.2010 v konaní súdu sp. zn. 10C/40/2009 doručila návrh na zmenu žaloby, ktorou sa domáhala zaplata sumy

2.452,10 eur z titulu polovice splátok úveru, ktoré uhrádzala zo svojich výlučných prostriedkov v období od januára 2006 do septembra 2010. Tento návrh na zmenu bol na uvedenom pojednávaní doručený zástupkyni odporcu a tento návrh možno podľa názoru okresného súdu považovať za kvalifikovanú žiadosť o splnenie dlhu podľa § 563 Občianskeho zákonníka. Dňom nasledujúcim po doručení tohto návrhu na zmenu sa odporca dostal do omeškania s vrátením polovice splátok úveru zaplatených dňa 15.04.2010, 05.05.2010, 05.06.2010, 05.07.2010, 05.08.2010 a 05.09.2010, keďže v návrhu na zmenu žaloby sa navrhovateľka domáhala zaplataenia polovice splátok zaplatených do septembra 2010. Dňa 09.09.2010 bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 1%, na základe čoho súd navrhovateľke zo sumy 258,12 eur priznal ročný úrok z omeškania podľa ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 9%. Vo vzťahu k polovici (nepremičaných) splátok úveru zaplatených dňa 05.02.2011, 05.04.2011, 05.05.2011, 05.06.2011, 14.07.2011, 05.08.2011, 13.09.2011, 05.10.2011, 14.10.2011, 05.11.2011, 05.12.2011, 05.01.2012, 05.02.2012, 05.03.2012, 05.04.2012, 05.05.2012, 05.06.2012, 05.07.2012, 05.08.2012, 05.09.2012, ktoré spolu predstavujú sumu 860,40 eur okresný súd priznal úrok z omeškania počnúc dňom 13.09.2012 na základe toho, že navrhovateľka na pojednávaní dňa 12.09.2012 v konaní tamojšieho súdu sp. zn. 10C/40/2009 doručila 2. návrh na zmenu žaloby, ktorou sa domáhala zaplataenia sumy 3.441,60 eur z titulu polovice splátok úveru, ktoré uhrádzala zo svojich výlučných prostriedkov v období od januára 2006 do septembra 2012 (č.l. 569 p.v. spisu). Tento návrh na zmenu bol na uvedenom pojednávaní doručený odporcovi a podľa názoru okresného súdu tento návrh možno považovať za kvalifikovanú žiadosť o splnenie dlhu podľa § 563 Občianskeho zákonníka. Dňom nasledujúcim po doručení tohto návrhu na zmenu sa odporca dostal do omeškania s vrátením polovice splátok úveru zaplatených dňa 05.02.2011, 05.04.2011, 05.05.2011, 05.06.2011, 14.07.2011, 05.08.2011, 13.09.2011, 05.10.2011, 14.10.2011, 05.11.2011, 05.12.2011, 05.01.2012, 05.02.2012, 05.03.2012, 05.04.2012, 05.05.2012, 05.06.2012, 05.07.2012, 05.08.2012, 05.09.2012, keďže v návrhu na zmenu žaloby sa navrhovateľka domáhala zaplataenia polovice splátok zaplatených do septembra 2012. Dňa 13.09.2012 bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,75%, na základe čoho okresný súd navrhovateľke zo sumy 860,40 eur priznal ročný úrok z omeškania podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vo výške 8,75%. Vo vzťahu k polovici (nepremičaných) splátok úveru zaplatených dňa 06.11.2012 a 31.12.2012, ktoré spolu predstavujú sumu 86,04 eur okresný súd priznal úrok z omeškania počnúc dňom 18.04.2013, keďže nemal preukázané, že by navrhovateľka na zaplataenie polovice týchto dvoch splátok odporcu vyzvala pred podaním žalobného návrhu a za kvalifikovanú žiadosť o splnenie dlhu podľa § 563 Občianskeho zákonníka tak považoval až samotnú žalobu. Táto bola odporcovi doručená dňa 17.04.2013. Dňom nasledujúcim po doručení tejto žaloby sa odporca dostal do omeškania. Dňa 18.04.2013 bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,75%, na základe čoho okresný súd navrhovateľke zo sumy 86,04 eur priznal ročný úrok z omeškania podľa ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vo výške 8,75%. Pokiaľ sa navrhovateľka domáhala priznania úrokov z omeškania z iných súm a za iné obdobia, než ako boli úroky týmto rozhodnutím priznané, okresný súd jej návrh v prevyšujúcej časti, ako nedôvodný, zamietol. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p., pričom konštatoval, že úspechy oboch účastníkov konania boli čiastočné, pričom úspešnejší bol odporca (navrhovateľka sa domáhala pôvodne zaplataenia sumy 3.527,61 eur, v časti 172,08 eur zobrala návrh späť z iných dôvodov než pre správanie odporcu. Navrhovateľka bola úspešná len čo do sumy 1.204,56 eur a prevažne neúspešná bola aj pokiaľ ide o uplatňované úroky z omeškania. Odporcovi tak vzniklo právo na náhradu pomernej časti trov konania. Keďže odporca sa pojednávaní osobne nezúčastňoval a vo svojich písomných podaniach si žiadne trovy konania neuplatňoval a žiadne nevyplýnuli ani z obsahu spisu, okresný súd rozhodol o trovách konania tak, že ich náhradu mu nepriznal.

Rozsudok okresného súdu vo výroku I. napadol v zákonnej lehote odvolaním odporca, pričom uviedol, že navrhovateľka získala podvodmi jeho majetok a tiež jeho výlučné finančné prostriedky za predaj bytu v X. N. vo výške 10.456,08 eur, čo je doložené dôkazmi v spise zn. 10C/40/2009 a vec sa rieši v konaní sp. zn. 7C/131/2011. Uviedol, že navrhovateľka míňala výživné určené deťom vo výške 12.000,- Sk mesačne podľa vlastného uváženia, a to aj na splácanie úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania, aby mohla rodinný dom vo O. XXX užívať. Ďalej uviedol, že navrhovateľka je zodpovedná za prietahy v konaniach a opakované súdne konania vo veci výživného, ako aj za neprípustné exekúcie, ktorými mu vznikla škoda, napr. zadržanie vodičského preukazu na základe exekúcie EX22/09 sp. zn. 8Er/64/2009, čo malo dopad na jeho zamestnanie. Uviedol, že jeho posledné zamestnanie skončilo 31.5.2013 z organizačných dôvodov a od 1.6.2013 je práceneschopný. Uviedol, že navrhovateľka sa bezdôvodne obohacovala na jeho úkor od zrušenia BSM v roku 1995, keďže opak sa preukázal až v roku 2011.

Navrhovateľka je ako dlžníčka povinná splácať úver Štátnemu fondu rozvoja bývania, lebo rodinný dom užíva od 19.12.2005 a jemu bránila v jeho užívaní. Navrhovateľka nemala dostatok vlastných príjmov a preto použila aj podvodom získané peniaze na splácanie úveru. Vyplýva to aj z jej daňových priznaní s prílohami za roky 2011, 2012, ktoré sa nachádzajú v spise zn. 10C/40/2009. Na základe uvedených skutočností odporca navrhoval, aby odvolací súd žalobu o zaplatenie zamietol v celom rozsahu a uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania.

Odvolaním rozsudok okresného súdu vo výrokoch I. a II. napadla aj navrhovateľka v zákonnej lehote. Podľa navrhovateľky okresný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vzťahy medzi dlžníkmi - navrhovateľka a odporca- na jednej strane a Štátnym fondom rozvoj bývania sa riadia ustanoveniami Obchodného zákonníka. Spôsob plnenia zo strany dlžníkov a teda otázka, či ide solidárny záväzok, sa týka zmluvy o úvere a vzťahu s tým, kto úver poskytol. Súd preto nemôže posudzovať otázku solidarity dlžníkov podľa Občianskeho zákonníka, pričom pri pochybnostiach platí, že dlžníci sú solidárni. Až úprava vzťahov medzi dlžníkmi je upravená podľa § 511 Občianskeho zákonníka. Za nesprávne považovala aj subsumáciu skutkového stavu podľa § 454 Občianskeho zákonníka. Podľa jej názoru nemôže ísť o bezdôvodné obohatenie tam, kde strana, ktorá plní, je sama k povinnosti zaviazaná. Navrhovateľka vzhľadom na svoju pasívnu solidaritu bola povinná zaplatiť celý dlh. Poukázala na stanovisko Občianskoprávneho kolégia NS SR zo dňa 21.12.1978, Cpj 37/78. Zároveň podľa navrhovateľky odporca nevzniesol platne námietku premlčania. Nie je zrejmé voči čomu smeruje, keďže ju vzniesol z dôvodu ukončenia jeho pracovného pomeru. Súd takéto nezrozumiteľné podanie nemá oprávnenie vysvetľovať a dopĺňať a najmä nie takým extenzívnym spôsobom, ako to urobil okresný súd. Pokiaľ ide o otázky premlčania, aj tu je namieste aplikácia ustanovení Obchodného zákonníka o premlčaní. Aj v prípade, že by odvolací súd aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, premlčacia doba podľa § 101 je trojročná. Okresný súd ustálil spočívanie premlčacej doby od 8.9.2010, avšak ignoroval skutočnosť, že v petite návrhu na začatie konania 18.8.2009 sa suma týkajúca sa zaplatených splátok úveru nachádza, a to v predposlednom odseku petitu, kde navrhovateľka žiada zaplatenie sumy 30.000,-eur. V prípade, ak by súd vyhovel jej pôvodnému návrhu zo dňa 18.8.2009 v pôvodnom znení, odporca by tak získal námietku res iudicata, pretože nebolo by od neho možné požadovať návrhom na súde zaplatenie, o čom už bolo rozhodnuté, aj keď započítaním. Je preto nepochybné, že o spočívání premlčacej doby je potrebné uvažovať od 18.8.2009. Navrhovateľka žiadala, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo, aby rozhodnutie zmenil tak, že žalobe vyhovie a navrhovateľke prizná trovy konania. Zároveň si uplatnila trovy odvolacieho konania vo výške 138,94 eur.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril odporca. Uviedol, že navrhovateľka mala ako dlžník povinnosť splácať poskytnutý úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Splácala svoj vlastný dlh a na jeho splácanie použila prostriedky odporcu získané podvodmi. Keďže navrhovateľka pokračovala v podvodoch, vzniesol odporca 29.4.2013 námietku premlčania vo vyjadrení k žalobe o zaplatenie splátok úveru splácaných od januára 2006 a tiež dňa 19.6.2013 vo vyjadrení k zmene návrhu zo dňa 10.6.2013. Trval na zamietnutí žaloby v celom rozsahu a na zaplatení trov konania.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu mu danom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch súlade s § 219 ods. 1,2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Rozsudok okresného súdu v časti výroku nenapadnutého odvolaním ponechal nedotknutý.

V zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

V zmysle ust. § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Preskúmaním rozsudku okresného súdu v odvolaní napadnutom rozsahu, preskúmaním predloženého spisového materiálu a vyhodnotením tvrdení účastníkov v odvolacom konaní, odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd v danom konaní v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci, vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, riadne zistil skutkový stav a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, s ktorým sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. Odvolací súd sa zároveň stotožnil aj s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd prioritne vo vzťahu k odvolacej námietke navrhovateľky o potrebe aplikácie Obchodného zákonníka na prejednávany prípad konštatuje, že z čl. XII. Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru uzavretej podľa ustanovení z. č. 124/1996 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania vyplýva, že práva a povinnosti účastníkov sa riadia predovšetkým ustanoveniami zákona č. 124/1996 Z. z. a ostatnými právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy k Štátnemu fondu rozvoja bývania. Vzájomné vzťahy sa riadia aj ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi najmä Občianskym zákonníkom.

Okrem toho len označenie predmetnej zmluvy ako Zmluvy o poskytnutí podpory vo forme úveru neznamena, že ide o zmluvu o úvere upravenú Obchodným zákonníkom a že z toho dôvodu by bolo potrebné v zmysle § 261 ods. 6 písm. d/ Obchodného zákonníka aplikovať na prejednanú vec ustanovenia Obchodného zákonníka.

Okresný súd preto správne postupoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, podľa ktorého posudzoval aj povahu zodpovednosti dlžníkov - navrhovateľky a odporcu a teda, či v danom prípade išlo k deleniu alebo solidárnu zodpovednosť dlžníkov za splnenie záväzku.

Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, Ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 511 ods. 2 Občianskeho zákonníka, Ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu nie je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely na dlhu všetkých dlžníkov vo vzájomnom pomere rovnaké. Dlžník, proti ktorému bol uplatnený nárok vyšší, než zodpovedá jeho podielu, je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť o tom ostatných dlžníkov a dať im príležitosť, aby uplatnili svoje námietky proti pohľadávke. Môže od nich požadovať, aby dlh podľa podielov na nich pripadajúcich splnili alebo aby ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že dlžníci v danom prípade by zodpovedali veriteľovi spoločne a nerozdielne iba v tom prípade, ak by to bolo právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu ustanovené, účastníkmi dohodnuté alebo vyplývalo z povahy plnenia. Ak nebolo dohodnuté, že dlžníci sú povinní splniť spoločne a nerozdielne, je povinnosť medzi nimi delená (bez ohľadu na to, či ide o manželov alebo nie). Veriteľ je oprávnený požadovať od každého z dlžníkov len jemu zodpovedajúci podiel, pričom treba vychádzať z toho, že tieto podiely sú u všetkých dlžníkov rovnaké, ak nebolo dohodnuté niečo iné (Ro NS ČSR z 21.12.1973, sp. zn. 3 Cz 57/73). Je preto potrebné prisvedčiť záveru okresného súdu, že Zmluva o poskytnutí podpory nezakotvuje solidaritu dlžníkov a preto možno v danom prípade uvažovať iba o delenej povinnosti, pričom podiely na dlhu oboch dlžníkov sú rovnaké.

Predmetná zmluva bola uzatvorená v čase trvania manželstva účastníkov, ako aj ich BSM, ktoré zaniklo až právoplatnosťou rozvodu manželstva dňa 26.7.2006. Keďže počas trvania manželstva sa nemôže jeden z manželov úspešne domáhať proti druhému úplnej alebo čiastočnej úhrady toho, čo plnil pri obstarávaní bežných vecí týkajúcich sa spoločných vecí manželov voči iným osobám z peňazí v BSM, má navrhovateľka nárok na vrátenie polovice splátok úveru, ktoré zaplatila v čase od zániku BSM - od 5.8.2006 do 31.12.2012, t. j. 74 splátok po 86,04 eur, čo spolu predstavuje 6.366,96 eur, a polovica je 3.183,48 eur.

Vzhľadom na to, že navrhovateľka platila splátky vo výške 43,02 eur mesačne za odporcu, ktorý ich mal platiť sám, je daná existencia bezdôvodného obohatenia na strane odporcu ohľadne splátok zaplatených navrhovateľkou za vyššie uvedené obdobie spolu vo výške 3.183,48 eur. Odporca bol povinný plniť polovicu z určenej výšky splátok, avšak neplnil. Skutková podstata podľa § 454 Občianskeho zákonníka je naplnená za predpokladu, že ten kto plnil inému (poskytol mu plnenie, ktoré má majetkovú hodnotu), túto povinnosť nemal a plnil namiesto toho, kto bol na plnenie povinný, t. j. namiesto dlžníka, pričom medzi subjektmi, medzi ktorými došlo k plneniu, bolo zrejmé, že sa plní za iného. Nie je rozhodujúce, či plnenie bolo poskytnuté so súhlasom dlžníka, ale nesmie ísť o situáciu, že by bolo plnené proti jeho vôli.

Odvolacia námietka navrhovateľky o nesprávnosti subsumácie skutkového stavu pod § 454 Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení (keďže nemôže ísť o bezdôvodné obohatenie tam, kde strana, ktorá plní je sama k povinnosti zaviazaná a navrhovateľka bola, vzhľadom na svoju pasívnu solidaritu, povinná zaplatiť celý dlh), nie je opodstatnená, keďže odvolací súd v zhode s okresným súdom dospel k záveru, že v danom prípade sa nejedná o solidárnu zodpovednosť navrhovateľky a odporcu.

Vzhľadom k tomu, že odporca vo vyjadrení k žalobe zo dňa 29.4.2013 uviedol, že z opatrnosti vznáša námietku premlčania, okresný súd musel na takto vznesenú námietku prihliadnuť. Navrhovateľka s takýmto postupom súdu nesúhlasila, pričom v odvolaní argumentovala tým, že odporca nevzniesol platne námietku premlčania a nie je zrejmé voči čomu smeruje, keďže ju vzniesol z dôvodu ukončenia pracovného pomeru. Rovnako ani túto námietku navrhovateľky nepovažoval odvolací súd za opodstatnenú. Dovolanie sa premlčania je jednostranný právny úkon dlžníka, pričom súd na námietku premlčania prihliadne len vtedy ak sa dlžník premlčania zjavne dovoľá. Právne účinky má len dôvodné vznesenie námietky premlčania, pričom dôvodnosť skúma súd vo vzťahu k nároku uplatnenému žalobou; nie je významné, ako účastníci nárok kvalifikovali po právnej stránke a z akých právnych dôvodov bola námietka premlčania vznesená. Námietka premlčania vznesená odporcom vo vyjadrení k žalobe nepochybne smeruje voči nároku navrhovateľky, ktorý uplatňovala touto žalobou, ku ktorej sa vyjadroval a pokiaľ presne nevymedzil, voči ktorej časti nároku navrhovateľky námietka smeruje, okresný súd ju opodstatnene považoval za námietku vzťahujúcu sa k celému nároku uplatňovanému navrhovateľkou. Preto nemožno súhlasiť s navrhovateľkou, že súd poskytoval pomoc jednej strane sporu na úkor druhej strany.

Keďže nárok navrhovateľky okresný súd subsumoval podľa § 454 Občianskeho zákonníka, premlčanie bolo potrebné posudzovať podľa ustanovenia § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré upravuje subjektívnu premlčaciu lehotu. Odvolací súd sa stotožnil s tým, ako okresný súd ustálil začiatok plynutia premlčacej doby, t. j. dňom zaplatenia každej splátky.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia okresného súdu, ktoré sa preskúmajú v odvolacom konaní. V dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Odvolací súd preto vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam navrhovateľky týkajúcim sa plynutia a spočívania premlčacej doby, ako aj vo vzťahu k odvolacím argumentáciám odporcu poukazuje na to, že sú v podstate založené na opakovaných dôvodoch použitých v konaní pred súdom prvého stupňa.

S námietkami navrhovateľky, ako aj odporcu, skutkovými a právnymi, sa už okresný súd v rozhodnutí riadne vysporiadal, pričom odvolací súd naň poukazuje.

Odvolací súd stotožňujúc sa v plnom rozsahu s rozhodnutím okresného súdu, ako aj s jeho dôvodmi, rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 2 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ani jeden z účastníkov nebol v odvolacom konaní úspešný.

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.